

12 iulie 2016

Dj8 nr. 321

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (nr.246 din 02 iunie 2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu conform art.54 din Regulamentul Parlamentului și expune următoarele.

1. Proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către Guvern (proiect aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.673 din 31 mai 2016), acest fapt fiind în concordanță cu art.73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului. Atenționăm, că proiectul de lege înaintat Parlamentului face parte din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07.10.2014.

2. Proiectul legii privind modificarea și completarea unor acte legislative din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie nr.246 din 02 iunie 2016, a fost elaborat în vederea:

a) eficientizării mecanismului de soluționare a actelor de violență în familie, consolidării mecanismului de asigurare a drepturilor victimelor infracțiunilor,

b) implementării recomandărilor din 2013 oferite de către Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor, experților internaționali în baza rapoartelor naționale și a studiilor elaborate pe domeniu,

c) implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia (*domeniul specific de intervenție 2.5.3.*),

d) asigurării armonizării cadrului legal național în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie la standardele europene și anume: Convenția Consiliului

Europei cu privire la prevenirea și combaterea violenței față de femei și violenței domestice, din perspectiva semnării și ratificării acestui tratat internațional,

e) asigurării implementării acțiunilor specificate în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016 aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 808 din 07.10.2014 (acțiunile prevăzute în Titlul II art.3 al.2 lit. e) pct.9 și 10).

3. Scopul proiectului respectiv de lege este îmbunătățirea legislației în vigoare privind prevenirea și combaterea violenței domestice, dar și oferirea mecanismului de protecție a victimelor violenței în familie în vederea asigurării armonizării legislației naționale la prevederile standardului, în conformitate cu hotărârile pronunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) împotriva Guvernului (cazurile Eremia c. RM; Mudric c. RM; B.c.RM; ș.a) și întru asigurarea efectului preventiv al constatărilor CEDO.

4. Categoria actului legislativ propus este de lege organică, deoarece se propune modificarea și completarea prevederilor din 11 acte normative: Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003, Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat, Legea privind administrația publică locală, Legea nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002 al Republicii Moldova, Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008, Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat nr.198 din 26.07.2007, Codul de procedură civilă. Este de remarcat că modificarea și completarea unor Coduri și ale altor legi organice, acte legislative care cumulează reglementări speciale, inclusiv în domeniul raporturilor civile și penale, dar și ale contravențiilor (delictelor) administrative. Conform art.9 alin.(5) și art.35 alin.(3) ale Legii privind actele legislative, legile organice se modifică prin legi cu aceeași putere juridică sau cu putere juridică superioară.

5. Pornind de la faptul, că art.5 al Legii 780/2001 *"privind actele legislative"*, stabilește condițiile generale obligatorii ale actului legislativ printre care se înscriu "apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială, precum și compatibilitatea cu legislația comunitară", iar *"actul legislativ trebuie să corespundă următoarelor condiții:*

a) să fie în concordanță cu principiile de bază ale legiferării;

b) să fie întocmit conform tehnicii legislative și normelor limbii literare; și

c) să fie adoptat de autoritatea legislativă",

necesită a menționa, că proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.246 din 02 iunie 2016, nu respectă totalmente rigorile sus remarcate.

De asemenea, este de remarcat că proiectul de lege nu corespunde cerințelor prevăzute în art.26 și art.30 ale Legii 780/2001.

6. Dificultatea realizării unui aviz profund al proiectului legii privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.246 din 02 iunie 2016, este determinată de lipsa unei expuneri de motive conforme cerințelor art.20 al Legii 780/2001 *"privind actele legislative"*.

Or, cerințele legislative indică necesitatea fundamentării proiectului de act legislativ printr-o notă informativă detaliată și argumentată care să expună motivele care au stat la baza proiectului dat cu calculele, informațiile și referințele de rigoare. Astfel fundamentarea proiectului de lege dat nu conține:

- a) finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) efectul social, economic și de altă natură al realizării actului;
- c) referințele la reglementările corespundente exprese ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză;
- d) actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia.
- e) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură. În nota informativă la proiect se recunoaște că pentru a asigura un mecanism eficient de soluționare a cazurilor de violență în familie și de implementare a propunerilor de modificare înaintate prin proiect, este necesar de prevăzut surse financiare importante.

Dar, autorul consideră că la moment este dificil de estimat toate cheltuielile necesare pe motiv de inter-sectorialitate a domeniului de prevenire și combatere a acestui fenomen. Guvernul RM consideră pe parcursul unui proces de o durată mai îndelungată care va fi realizat etapizat în temeiul unui document de politici elaborat ulterior, fiecare sector va estima resursele necesare în dependență de propunerile acceptate în vederea racordării unui răspuns sistemic la cazurile de violență în familie cu cerințele internaționale.

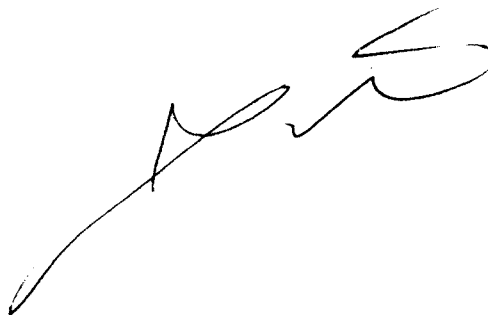
Totodată, pentru etapa inițială Guvernul RM a estimat că numai pentru crearea și menținerea paginii Web privind violența în familie și instituirea și menținerea serviciului de asistență telefonică de urgență pe domeniul de referință sunt necesare estimativ 798.640 lei per an.

Iar pentru asigurarea asistenței juridice garantate de stat victimelor violenței în familie bugetul aproximativ calculat constituie 998130 lei per an.

Și în total, **bugetul aproximativ necesar pentru implementarea proiectului de lege** privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.246 din 02 iunie 2016 **este de 1796770 lei per an.**

Astfel, faptul absenței unei expuneri de motive explicite, inclusiv cu indicarea sursei financiare de acoperire a costului proiectului și care ar însoți proiectul de lege, indică cert că proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.246 din 02 iunie 2016 nu corespunde exigențelor enunțate în art. 20 și 22 din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative.

În concluzie, ținând cont de cele sus expuse, recomandăm autorului perfectarea proiectului dat, cu eliminarea tuturor obiecțiilor susmenționate, precum și completarea proiectului cu analizele și informațiile de rigoare.

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned to the left of the printed name.

Șeful Direcției
Ion CREANGĂ